

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: ...
 I. kor. Egy hére. I. kor. 50 fill.
 Negyedévre ...
 Negyedévre 4. 50.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. HORVÁTH PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és házi irodalmi:
DEBRECZEN.
 Plac-utca 47. és 48. szám.

Debreczen nagy kölcsöne.

Közgyűlés előtt.

Ma délután dől el: helyesli-e a városi közgyűlés a régi rendszer folytatását, az adósságcsinálást vagy sem? Az eredmény előre látható, hiszen a függetlenségi párti bizottsági tagok közt is akad, aki helyesli a dobzse-gazdálkodást.

Az utolsó órában azonban becsületbeli köteletségünknek tartjuk figyelmeztetni a közgyűlés tagjait, miről van szó. Arról, hogy jövedelmi fedezet nélkül felvegye-e a város a 17 milliót és ezzel pár év múlva 60—70 százalékra ugrassa fel a pótdadót, vagy pedig elhalasztja-e a kölcsön felvételét mindaddig, amíg a tanács a város közjöveldelmének fokozásában alapot és biztosítékot nem teremt arra, hogy ez a pénzügyi művelet (a könnyelmű adósságcsinálásnak ez a legnyhőbb kifejezése) a pótdadó emelése nélkül keresztül vihető-e?

Az igaz, hogy a város ingatlanai óriási tőkét képviselnek, de az is igaz, hogy jövedelmet alig hajtanak. A vagyonállag tiszta jövedelmét szégyeli az ember leírni, hogy tőkét ne kovácsoljanak belőle a város ellenlbasai a város ellen. Arra a nagy va-

gyonra tehát, amely alig hajt jövedelmet, olyan iszonyu és elviselhetetlen terheket rakni nem lehet, nem szabad. Aki azt cselekszi, bünt követ el Debreczen város 75000 főnyi lakosságával szemben.

Ez az idő sem alkalmas a kölcsön megkötésére. A város gazda közönsége a rettenetes aszály miatt óriásit veszített ebben az esztendőben, úgy hogy adóleengedésért kénytelen folyamodni. A városi bizottsági tagok többsége — és valljuk be, az értelmisége — távol van a várostól (a fürdőkben nyaralnak. Szerk.) és nem lehet jelen, tehát hozzá sem szólhat.

Igaz, a gazdák itthon vannak, de ők nem ismerik az ilyen pénzügyi művelet furfangjait, nem is tájékozottak eléggé, tehát ők csak vaktában szavazhatnak.

Ilyen fontos ügyet nem szabad így hajánál fogvást előrántani. Az ilyen dolognak meg kell érni. Ha szükség van a kölcsönre, ráér-e nagy terhet magára venni a város az őszi hónapokban is, amíg tisztázódnak a vélemények is, a város helyzete is, sőt a bizottsági tagok is jobban hozzászólhatnak. Ha pedig az osztrák-magyar bank komoly üzletet akar csinálni, nem pedig kést szegezni a város tor-

kának, ezt a rövid haladékot, amely a komoly megfontolásra szükséges is, meg fogja adni.

Rostkowitz Arthur.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. augusztus hó 4-én.]

Eredeti tudósításunk.

Írásait jegyzeteit rendező Plósz Sándor igazságügyminiszter, mert hogy a szólás sora reá kerül már is kell, hogy az immár három napos vita anyagára reflektáljon. És bár miniszteri beszédre volt kilátás, mégis kevesen, igen kevesen jelentek meg. A mikor az elnök az ülést megnyitotta, megolvasták, huszonheten voltak csupán jelen.

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a Ház átlért az igazságügyi tárca költségvetésének folytatolagos tárgyalására.

Nessi Pál dr. a budapesti bíróságoknál uralkodó viszonyokat tette szóvá. A budapesti járásbírók túl vannak halmozva munkával és reggel nyolcz órától délután hat óráig görnyedeznek hivatalaikban. A járásbírók központosítását óhajtaná, mert a mostani viszonyok mellett lehetetlen, hogy egy ügyvéd több ügyet is intézhessen el, ha csak több ügyvédjelöltet nem tart. A járásbírók most egymástól igen távol belyen fekszenek és lehetetlen, hogy az ügyvéd egy délelőtt kettőt-hármat bejárjon. Azert szükséges a járásbírók központosítása.

Akit mindenki szeretett.

[Emlékezés Dalmy Lacziról.]

Debreczennek és Hajdúvármegyének egy népszerű, kedves alakja tért meg a sejtelmes tulsó világba.

Dalmy László földbirtokos a délceggavallér magyar ur halotti párnán pihenteti azt a jószágos, kedves arcát, a melyre a kínos, hosszas betegség redőket vont. A haláltól megmeredtek a mosolygó vonások. És Dalmy Laczi portestét várja a nyitott sir, hol nyiló virág, miként szárazkóró helyére talál.

Dalmy László, Hajdúvármegyének egyik legrokonszenvesebb bizottsági tagja crütörtökön hajnalban szenderült a halálos álomba. És százak és ezrek, a kik ösmerték, becsülték ezt a nyilt, egyenes, jószágos és szerény igazi magyar urat, megilletődve gondolkoznak el ezen halál híre.

Ennek a délcegg, szép, tölgyfaerős atlétnak hosszú emberöltőt szántak a kortársai és íme virágjában letört.

Mint mesebeli lovag járt kelt ebben a zsibajgós, kaparjuktás világban; melynek léhasagabol, larmas csörtetéséből semmi sem ragadt reá.

És ha valakiről elmondhatni: a boldogultra illik, hogy a ki csak ösmerte, mindenki szerette őt. Mert ifjúkori hamvaságát, szelidjóságát, mely a számítást nem ösmertő gavalléros bőkezűséggel, előzékenységgel érekkeltően párosult: — megőrizte.

Dalás szép magyar férfi volt. Olyan jelenség, a kihez regényeket költeni kedves feladata volna minden szépírónak.

Annak idején Laczó urfi volt a legdélcegebb huszárönkéntes és ha nemes barátságával a férfiakat is megbűvölte, nem csodálom, ha a nőknek is kitüntetett lovagja volt ez a sugár gavallér, a kit a társaságokban annyira szerettek, annyira lekötöttek, hogy családot sem alapított. Agglegénynek maradt. Agglegényi otthonban hunyta le azt a mosolygós, azt a derűs, azt az ifjúkori tiszta, hamvas kékszemét. —

— Ha valaki ezt megérte volna, —

egy szürke öreg legény mondta, fájdalmasan elgondolkozva, nekem, úgy most nagyon siratná Laczit. . . .

Feljegyezzen ezt a mondást, mert agglegény bucu-ztatónak megható és szép ez a mondas valakiről, a ki már szinte meghalt és a ki bizonyosan nagyon szerette a kedves Laczit.

De nem is ok nélkül szerették Laczit. Egy nagy tulajdonsága volt ennek a kedves fiúnak. Került mindig mindent, a mivel más embertársának kellemetlenséget szerezhetett volna. Sőt ha neki szerezett valaki kellemetlenségeket, legyintett a kezével:

— Mit azon megütödni; hisz ilyen a világ. . . .

Pedig a boldogult olyan megjelenés volt, kit nemcsak a nők tartottak szép férfinak; de a ki a férfiak előtt is egész férfiszamba ment és bár sohasem szokta volt magát az előtérbe tolni, ahol megfordult, bármely férfi társaságban is figyelem, rokonszenv, mondhatni hódolat tárgya volt ez a nyilt magyar jellem, akihez önzés nem

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testu lyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszűnteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantli czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

Szóvá teszi, hogy a kézbesítő szolgál kilenczven krajczárt kapnak naponként: helyzetők javítását kéri a minisztertől.

Miután még az esküdtzéki intézmény fejlesztését ajánlotta a miniszter figyelmébe, kijelentette, hogy a költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Artim Mihály abból irdul ki, hogy az igazságszolgáltatás a nép szemében a zsidó és uri hűnezség vegyülete és arra kéri a minisztert, tegye lehetetlenné az uzsoraüzleteket.

Elnök: Több szónok feliratkozva nincs, a vitát bezárom. Az előadó kíván szólni.

Rohonyi Gyula előadó a határozati javaslatok mellőzését kéri.

Az igazságügyminiszter beszéde.

Plósz Sándor igazságügyminiszter nyilatkozott ezután. A legsúlyosabb vádat Sebess Dénes intézte ellene, a ki azt mondta, hogy a muliban nincs alkotás és a jövőben sincs ilyenre kilátás. Ugyanezt mondta körübelől Simonyi Semadom is. Ezekkel a vádakkal szemben álljon az, hogy a polgári perrendtartás előttünk fekszik immár, amely után a nemzet negyven esztendeig hiába vágyódott. Amint a parlamenti viszonyok megengedik, nyomban tárgyalatni fogja ezt a munkát. (Általános helyeslés.) Folyik a munkát immár a polgári perrendtartás végrehajtásáról is. A mi a polgároknyvet illeti, bár sürgős, mindazáltal nagy körültekintéssel kell benne eljárni.

O előkészíti a polgári törvénykönyvet, hogy az, a ki beuyujtja majd, kész munkát találjon.

A sürgős dolgok közé tartozik a telekkönyvezés rendezése is. Eppen azért készített is róla munkát. Három javaslata van, az egyik szól a telekkönyvi rendtartásról, a másik a betétekről, a harmadik a jogszabályokról.

A büntető törvénykönyv novellájának kérdését tette szóvá Bizony Akos. Erre azt válaszolja, hogy a revízióval megbízott egy jeles szakferiut és jelezheti, hogy a lopási esetek minősítését megreformálja. A javítóintézetek fejlesztésére nagy súlyt helyez; de a fiatal bűnösök más uton való javítását is czélozza.

A mi a büntető perrendtartást illeti, kijelenti, hogy nem is gondol arra, hogy az esküdtzéki intézményt korlátozza. (Általános élénk helyeslés.)

A kuria restaurációiról is beszél és van

fért, de önzetlenségének nemes jeleivel állandóan kitűnt ebben a szürke, rideg, számitó világban.

A magyar föld katonája volt ő. És nekem azok a szép, üde buzakalászos magyar puszták terelődtek elem, mikor a társaságban kedves barátunkat figyeltem és az ő nagy szerető szívéből melegedett az én, a városi élettől és tapasztalatoktól dermedt szívem is . . .

Es arra gondolva, hogy ily erős, természetes képességekkel, nemes tulajdonságokkal és hódító megjelenéssel ékesített magyar dalia szárnyait ki sem igen bontva hanyatlik vissza az árnyékvilágba, mint a csilagfény nélküli fekete ég, olyan nehéz a bánatom . . . A szegény, a kedves Laczi barátunk sorsában, mintha csak a pusztuló fajunk sorsát latnám és érezném.

. . . A zizegő kalászkok fölött nem révedez, nem pihen már meg többé az ő mosolygós, az ő derűs, az ő üdítő tekintete. A legény nyoszolya vánkosan csukott szemmel fekszik az őseihez tért dalia.

Szabad Hajdu.

is javaslata a korlátozásra. A házassági perek do gát novelláris uton nem veli meg oldhatónak. Az ügyvédi rendtartásra nézve egyetlen egy életrevaló eszmét nem hallott. Nem válik be sem a numerus clausus, sem a bifurkáció. Javítani fog némileg a helyzeten az ügyvédi vizsga egységesítése. Az ügyvédi nyugdíjintézményt illetőleg nem ő indította meg a mozgalmat és nem is volt barátja az eszmének. De megnyilatkoztak a kamara és neki bele kellett menni a dologba. Egyébként a kérdés tárgyalás alatt van, egyelőre nem nyilatkozhat róla.

A bíróságokról.

Megemlítették itt az angol rendőrbíróságokat is, utóvegre is egészen a házhoz nem mehetnek a bírák. Kontemplálja azonban, hogy bizonyos helyeken felkeressék a járásbíróságok a községeket és azért azokat a járásbíróságokat bizonyos szakaszokra akarja osztani.

Takarékossági szempontból a bírói létszámot apasztani kell. Kifogásolták, hogy az a bírói állásokat főtartsák. Hat elvégre is bizonyos fokon csak el kell kezdeni a bíráskodást.

Az albirók létszámát a bírósékkal szemben csökkenteni kell, hogy így a jobb dotáció bekövetkezzék. A protekció a mesevilágba tartozik és ilyen kérésekre nem is válaszol. A VII-ik fizetési osztályból automaticze megy az előléptetés; egyeseknél azonban kivételt kell tennie.

Az igazságügy az ő kormányzata alatt *adminisztratív szempontból* nagyot haladt, olyan nagyot, hogy álmadni sem mertünk volna róla.

Ezt statisztikai adatok fölolvásával is igazolja. Mindebből látható, hogy az adminisztráció még sem oly rettenetes, mint a milyennek az ellenzék feltüntetni szeretné. Mindezekután kéri a költségvetés elfogadását és a határozati javaslatok mellőzését. A mi a polgári törvénykönyvet illeti, azt a szíven viseli, a bírák fizetésrendezését illetőleg utal arra, hogy most emelték fizetésüket, várni kell tehát, míg az állam kedvezőbb helyzetbe jut. (Éjenzés a jobboldalon.)

Bizony Akos visszavonta határozati javaslatát.

A ház az első tételt megszavazta és a részletekre tértek át.

A járásbírósággal foglalkozó szakasznál **Lengyel** és **Nessi** szólaltak fel.

Plósz miniszter a végrehajtás körül felhozott bajokra válaszol s azt feleli, hogy terve a végrehajtás, a végrehajtás ügyének szabatos rendezése.

Ezután a honvédelmi tárca előadója, **Schmied** Jozsef beszélt.

Lengyel Zoltan a házszabályokhoz szólva, panaszt emel a gyorsírók ellen, kik a miniszter beszédét a német lapoknak kiadták s a magyaroknak pedig nem. Elnök azt felelte erre, hogy a gyorsírók ezzel csak szivességet tesznek, amire őket nem lehet kényszeríteni.

Ülés 3 órakor véget ért.

Vármegyénk és közelvidéke.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszter a püspökladányi anyakönyvi kerületbe Eötvös Sándor községi főjegyzőt anyakönyvvezetővé, a hajdunánási anyakönyvi kerületbe pedig Hegedüs Géza alrendőrkapitányt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és Eötvös Sándort a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködésével is megbizta.

Betörés a osárdába. A nagyszeg-egyháza pusztahoz tartozó „Pukkantó” nevű utszéki korcsmába, mely a pusztával együtt a téglási gróf Dégenfeld uradalomhoz tartozik, kedden éjjel ismeretlen tettesek betör-

tek s az ablakon át, Kupferstein Mózes csárdástól, ki családjával a szomszéd szobában aludt, közel 500 korona értékű holmit, készpénzt, ágyneműt s több értékes holmit elémelték. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

Magas földhaszonbér. Hajdudorogon, kedden árverezték a felekezeti népiskola fentartási alapjául szolgáló szántóföldeket. A földéhségben szenvedő szegényebb földmivelők egymás nyakára verték fel a szántók haszonbérét. Az 1400 négyszög öles holdak 50—80 koronáért vétettek haszonbérbe, sőt, a városi „Epreskert” dülő holdjai némelyike 110 korona évi haszonbér fizetéssel is kapósak voltak.

Tolvaj osemetek. Hajdunánáson Singer Márton fia Dani 14 éves, Kovács Sándor 10 éves és Buki Janó 12 éves izr. valláson levő fiuk, megdözsálták a nánási kofaasszonyságok gyümölcsös kosarait; sőt Singer Dani valamelyiktől pénzes erszényét is elemelte. A kis trifolium a zsákmánnyal Dorogra rándult s azt ott elveregette. Lévén azonban Dorognak ezidőszerint Papp János esküdtben egy szemtüles belrendőrbiztosa, ki csakhamar rátette kezét az idegenképti jómádárfiókákra s kivette belőlük a tudományt. Buki Janó beismerte, hogy ismeretlen nevű kofaasszonynak kosarából míg az a cimborákkal alkudozott, citromot és almát berhelt. Kovács Sándor ugylátszik még csak tanulóban volt Singer Dani mellett, nem ismert be egyebet, csak hogy velük tartott. Singer Dani a főnök tagadott két társa szem-bemondása daczára is. Visszakísérték Nánásra a Csiha kapitány oltalmába.

Tűzeset Hajdunánáson. Hajdunánáson f. hó 2-án éjjel tűz ütött ki Timári Péter házában és a tűz elhamvasztotta a házat a szomszédok udvarán levő 5—6 meléképületet és bele égett három sertés is. A tűznek a hajnali órák vetettek véget.

A magyar anarchisták czimen közelebb hiradást közölt a Pesti Hirlap. Ennek a közleménynek a szomszéd Balmazújvárosra vonatkozó részét a balmazújvárosi ev. ref. lelkész alábbiakban igazítja helyre.

Téves a közlemény azon adata, hogy Balmazújvároson 800 felekezetnélküli család van. Pár évvel ezelőtt a balmazújvárosi magyar és német ajku ev. ref. egyházakból több család fő kilépett ugyan, de ezek jó része, különösen a magyar ajkuak, már visszatértek egyházukba. A felekezetnélküiségben maradtak közül néhányan ujabban feltűnést hajhászó, szinte őrjöngő magaviseletet tanusítottak, úgy, hogy megfigyelés alá vették őket, de az orvosi és előjárói figyelemre visszanyerték józan eszüket. Furfangos beszédükből már ekkor meg lehetett állapítani, hogy Schmitt művének a hatása alatt állanak. Schmitt legutóbb levelet intézett hozzájuk, amelyben agnoszticiyusnak akar közöttük és általuk propagandát csinálni. Összevásároltak ezek az emberek sok spiritista művet is, megvették Buddha tanait és egész papirhalmazokat firkáltak össze a világ elmulásáról szóló próféciákkal. Utóbb mezei munkájokat beszüntetve a szellemekkel társalkodtak, processziókat tartottak. Midőn megfigyelés alá vették őket — kezikkel hadonázva, kezdetben minden feleletet megtagadtak, vagy legfeljebb annyit válaszoltak a hozzájuk intézett kérdésekre:

— Tudja Isten.

Szerény véleményem szerint — írja a lelkész levele végén — olyan rajongási tü-

nettel állunk itt szembe, mely szálamokra méltó ugyan, de amelynek, mint a legtöbb betegségek, megvan a maga, szinte meg-rövidíthetetlen lefolyási ideje s melyet szélesebb kiterjedésében — hiszük — meg fog gátolni népünk nagy zömének folytonosan ápolt, józanabb és helyesebb gondolkozása.

A Mátha és Zelemér.

[Pusztult falvakról.]

Volt idő, amikor Debreczontól a Tiszáig terjedő termékeny széles nagy síkság falvakkal sűrűn be volt ültetve. Az a sok négyyszög mértföldre terjedő terület, amelyen most csak Ujváros, Csege, Egyek, Nádudvar tornyait látja a délibábos rónán legeltető pásztor nép. Régebben volt ez még a török világnál is; mert már a mozlim hadak rettenetes dúlásai sem találtak e vidéken anynyi virágzó falvat, mint amennyi a tatárjárást követő újjászülés korszakában sorakozott ott sűrűn egymás mellé.

Debreczemből kiindulva részint utba estek, részint az uttól jobbra-balra feküdtek Macs, Egyházas Macs, ma Szent György, Hegyes, Hort, Papegyháza, Szent Margita, Zám, Ders, Ohat, Csege, Csege-Szent-Miklós, Egyek Csécs Miséthe, Nagy-Iván Kócs, Nagy Miklós Sziget, Ebes, Szepes helységek. Talán több is, azok közül a birtokokból, amelyeknek az Árpád- és Anjoukori okiratokból csak a nevét ismerjük, de a helyöket ma már elig vagy éppen nem tudjuk megállapítani. Sőt ma olyan oklevelet olvastunk, amelyből azt következtethetjük, hogy valamikor Mátha földje is megült templomos hely volt.

Ugyanis azon 1328. évi oklevél (Anjoukori Okmánytár II. 317 l.) amelyivel Róbert Károly Szabolcsvármegyében fekvő Nagy-Miklóst, Nagy Ivánt és Máthát, közel a Hortobágy vizéhez, valamint biharvármegyei Kerekegyházát a Nyírségben Debreczeni Dózsa Nádor fiainak, ugymint Jakabnak, Pálnak és Dózsanak adományozta, világosan az a kifejezés áll, hogy az ezekben lévő egyházak patronatusi jogát is rájuk ruházza. Tehát a megnevezett birtokokon nem egy, hanem több templom volt; talán kettő, talán négy — vagyis mindnek külön temploma lehetett. Mert az adománylevél templomokról szól (ecclesiarum). Éppen így nagyon valószínű, hogy Elep is, amelyet Dózsa mester 1307-ben kapott Ottó királytól, hasonlóképen Czuczsa is, amelyet Róbert Károly 1211-ben ajándékozott neki, néptartó helység volt e korban. Ha már ilyen ódon dolgokat emlegetünk, szót ejtünk egy másik minket érdeklő okiratról is, amely ugyancsak ma került a kezünkbe.

1332-ben az egeri káptalan jelentést tesz a királynak arról, hogy Zeleméri Mihály Csele fia Sándorral és fiával folytatott perben Salamon és Zelemér nevű szabolcsvármegyei birtokok határainak helyes kijelölésére esküjét letette.

A határok leírását, ha figyelemmel kísérik, megállapíthatjuk, hogy Salamon a közönség emlékezetéből ez a régen kivészett helynévvel olyan birtokot neveztek hajdan, amely Zelemértől napnyugatra feküdt, a mai Ujváros felé. Leghelyesebbnek tartjuk azon feltevésünket, hogy Salamon a mai Zelemér pusztának egy részét alkotta. De megengedjük, hogy a mai Ujváros határába olvadt be. (Anjou K. Okm. II. 596 l.)

Mi az ujság ?

Elfogott bornyagykereskedő. Február 15-én szökött meg Bécsből bor- és váltó hamisítások miatt Kerpen Vilmos bornyagykereskedő, akit a napokban Szt. Luisban fogták el, ahol a kiállítás részében talált alkalmazást. Kerpen körülbelül 80,000 ko-

rona értékben váltót hamisított és a mikor a lába alatt égni kezdett a talaj, megszökött Bécsből. Társait nemsokára elfogták, de Kerpennek sikerült Amerikába hajózáni. Most azonban őt is utólérte végzete, nemsokára ismét régi dicsőségének helyén Bécsben lesz.

A nagy hőség. Egy kávéházi humorista akként jellemezte a nagy hőséget: A hőség oly nagy, hogy igen sokan, a kiknek feleségük valahol nyáral, már a jeggyürüt sem tűrhetik meg ujjakon.

Krüger apó és a zsidók. Kedves kis anekdotát elevenítenek fel az elhunyt transvaali elnök életéből, amely élénk világot vet az agg Krüger apó gondolkodásmódjára. Fölkérték ugyanis egykor a johannisburgi zsidók, hogy nyissa meg mint köztársasági elnök ünnepélyesen az új zsinagógát. Meg is jelent a templomban és szép beszédet mondott az első istentisztelet után érczes hangját az ezüstszakállu aggastyánok áhitattal hallgatták, egyszerre azonban ijedten ugráltak fel helyükről s szinte megdermedtek az ijedtségtől. Az elnök ugyanis e szavakkal fejezte be beszédét:

— Most pedig a mi urunk Jézus Krisztus nevében megnyitom a templomot.

Az Erdődy gróf szerelmei.

Regény az életből.

Erdődy magyar grófról van szó, a ki feleségétől az utóbbi időben vált el. Scott Julia gazdag amerikai milliomosnővel, a gróf Wiesbadenben találkozott, ahol anyyira megszerették egymást, hogy nemsokára megtarthatták az eljegyzést.

A gróf papája azonban nem akart fia „messalianusába” beleegyezni és kitagadással fenyegette fiát, ha nem bontja fel az amerikai missel az eljegyzését.

A vőlegény engedett apja kívánságának és közös elhatározással felbontották a mátkasági köteléket. Az elhagyott menyasszony rövid idővel ezután egy Dohnson nevű órnagyhoz ment feleségül, akivel egy ideig boldogan is élt. A házasságból három gyermek született.

Röviddel az eljegyzés felbontása után megnősült a gróf is és feleségül vett egy Baltazzi leányt, nővérét annak a Vecsera bárónőnek, aki a „mayerlingi katasztrófa” áldozata lett.

Két év múlva azonban özvegygé lett gróf Erdődy és egy angolországi utazása közben ismét találkozott volt menyasszonyával. Az órnagy családi békéjének természetesen egyszerre vége lett.

Az órnagyné legelső dolga volt: hogy hazautazott Amerikába és beadta a válókeresetét férje ellen. Folytatása pedig, hogy második férjével a gróftól választotta. Nemsokára meghalt azonban a grófnak második felesége is és Erdődy újra özvegy lett.

Érdekes, hogy Erdődy gróftól nemrég pörölte apasági keresetért egy fiatal hölgy. A hölgy bebizonyította, hogy ő a gróf gyermeke, a ki 1870-ben benső viszonyt folytatott Kairóban egy Ravassi nevű olasz szíznővel. A fiatal hölgy csekély 150,000 korona munkadíjat kért emlékirataiért a „papától”, mert ellenkező esetben szorult anyagi helyzete miatt kénytelen lenne nyilvánosság elé bocsátani az emlékiratokat. A „papa” azonban nem engedte magát megszarolni és átadta az ügyet a rendőrségnek. A rendőrség pedig kitiltotta az országból a zsaroló hölgyet.

Hogy mulatnak Szabadkán.

Bunyevác-kergetés.

A napokban Szabadkán nagy lakomát ültek Mukits Simon képviselő tiszteletére, abból az alkalomból, hogy a képviselőházban nagy beszédet mondott. A nagy bácskai stílusú lakoma meglepő eredménnyel végződött. A trojanicza, vagyis a telt kupák egymásra üritése után az egész társaság a legjobb hangulatban „imbolygott.” A nagy lelkesedést nagy mámor váltotta fel, nagyobb, mint aminőre a legöregebb bácskai ember visszaemlékezni tud.

Ekkor az ünneplők egyike észrevette, hogy a szomszédja eltűnt a trojanicza elől. Nosza, mindjárt riadót kiáltott és az egész bankett-társaság bandástól együtt nekiindult, hogy a „szökevényt” előkerítse. Borral, zenével és nagy csatazajjal indult a társaság a vendégfogásra. Nemsokára oda is értek egy házhoz, ahol a társaság formális rohamnak indult. A gazda azonban nem volt otthon.

— Tyü azt a fűzfánfűtyölő mindenét a bunyevác fajtádnak! Hát megszöktél? — szölt az egyik.

— Megszökött a bunyevác! Hát most már mutassuk meg, hogy itt voltunk! — kiabáltak összevissza.

És kiadatott a jelszó:

— Üsd, vágd, zuzd, amit látsz!

És törtek, romboltak mindent, a mi kénygybe került. Öt perc alatt rom volt a gazdátlan lakás. Nem maradt ott épen egy székláb sem. Üvegcserepek, tükördarabok, butorszilánkok, függönyrongyok stb. jelezték, hogy — a banket véget ért.

A társaság azonban még tovább szórakozott az egyik vendéglőben, ahol újabb áldomást ittak a „csata-jelenet” sikerének örömeire.

Harmadnaposok voltak már a mulatozók, amikor haza kerültek. Így az is, aki a szomszédja eltűnését észrevette. Reá azonban szörnyű meglepetés várt. Majdnem hanyatt esett, amikor látta, hogy távollétében minő vandál pusztítást végeztek a lakásán. Nem volt ott egy ép szék sem, amire lepihenhetett volna. . . . Az történt ugyanis, hogy a bankettezőket nem az eltűnt szomszédja, hanem a saját lakására vezényelte rombolás céljából — véletlenül.

Olvasóink rovata.

Az „Egyetértés” vezetősége nyilatkozik.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja tegnapi számában a M. I. Ö. T. fentartó bizottsága panaszt emel egyesületünk ellen azon alkalomból kifolyólag, hogy zenekarunk az auguszt. 2-diki hazafias ünnepélyen részt nem vehettünk. Erre nézve — a közönség tájékoztatása céljából — a következőket ohajtjuk előadni és kérjük a tek. szerkesztő urat, méltóztassék sorainak b. lapjában helyet adni.

Konstatáljuk mindenekelőtt, hogy bár

az „Egyetértés” önképző dal- és zeneegyesület dalárdája és zenekara, fennállása, tehát 5 év óta, a városunkban tartott hazafias ünnepélyeken *mindenkor* részt vett és a magyar irodalmi önképző társulatnak is mindig készséggel rendelkezésére állott, mégis azon körülmény, hogy most ez egyszer a meghívásnak technikai okokból eleget nem tehetett, ez elég ok arra, hogy a M. I. Ö. T. egyesületünk hazafias érzését — bár burkoltan, de eléggé érthetően — kétségbe vonja és az egyesületet — mely fennállása óta a leghazafiasabb irányban működik — nyilvánosan meghurczolja.

Az egyesület zenekara nem jelenhetett meg az aug. 2. diki ünnepélyen, mivel basszus (helikon) nélkül meg nem jelenhetett, ellenben részt vett egy elhunyt tagtárs temetésén tegnap, mivel egy másik hangszár kezelője a könnyű és monoton gyászinduló basszusának elfújására vállalkozott és ezt — úgy, a hogy — el is követte. Hogy azonban a gyorsabb ütemű és komplikáltabb szerkezetű tüzes magyar indulóknál — a hol a basszusnak nehezebb, gyakran dallamos játéka van — ily módon kísérletezni nem lehet anélkül, hogy az ünneplő közönség meg ne botránkozzék, ezt minden zeneértő tudja. Egyesület — a mely ad valamit a reputációjára — ily nagy ünnepélyen — műveit közönség előtt ki nem állhat.

Rendkívül meglepő ránk nézve, hogy a M. I. Ö. T. rendfenntartó bizottságának figyelmét elkértülte az, hogy az egyesület dalárdája *zászló alatt* kivonult és végig részt vett az ünnepélyen és ezt cikkében elhallgatja, pedig éppen az mutatja, hogy az egyesület nemcsak hogy „akart” részt venni, de azt — a mennyire tehetette, meg is tette.

Mivel pedig nem lehetetlen, hogy az egyesületünk ellen ez alkalommal is megnyilatkozott előítélet abból is táplálkozik, hogy a Debreczeni Független Ujság* egyesületünk zeneművelő tagjait állandóan (legutóbb a keddi számban is) a „cseh trombitások” gyűjtő névvel illeti, bátorokunk erre nézve a tek. szerkesztő ur szíves engedelmével e helyen megjegyezni, hogy a zenekar 32 tagja közül csak 3 nem magyar honos, ezek közül is kettő más műhelyből helyezett ide, a harmadik is már előbb más máv. vasuti műhelyekben dolgozott. Ezek is már 7—11 éve laknak Magyarországon és magyarul is megtanulták. A többi 29 magyarországi születésű magyar honpolgár, mindannyi tisztességes, jóra való ember, kik a zónét önzetlenül a saját és mások szórakoztatására művelik, 5 év óta az összes itteni hazafias ünnepélyeken örömmel közreműködtek (bár mindennemű kivonulását 1/2 napi keresetüket áldozzák fel) szóval semmi olyant el nem követnek, a miért gunynévre volnának érdemesek.*

Végül még csak egy megjegyzésünk van és pedig az, hogy bár — a helyzet félreismerésen alapult — meg nem érdemelt támadások igen alkalmasak arra, hogy az egyesület tagjait elkedvetlenítsék és surlódásokat okozzanak, mindazonáltal biztosíthatjuk egy a tek. szerkesztő urat, mint a M. I. Ö. T. fenntartó bizottságát, hogy miként eddig az egyesület fennállása óta, úgy ezután is mindenkor szívesen állunk rendelkezésükre

* Mi, részünkről, ezt a felvilágosítást szívesen vesszük tudomásul. A tisztességet mi sem vontuk kétségbe ezeknek a jóra való embereknek, a kikről, mivel magyar konyeret esznek, joggal is várjuk, sőt követeljük, hogy magyarok legyenek és a hazafiaságban velünk együtt érezzenek, mert hisz tudunkkal nem Csaszlauban vagy Zágárában, hanem Debreczenben élünk mindnyájan.

Szerk.

hazafias czélokra, mert — dicsekvés nélkül de bátran kimondhatjuk, hogy hazafiság dolgában az „Egyetértés” vezetősége és tagjai emmivel sem állanak hátrább, mint a M. I. Ö. T. tisztelt tagjai és fenntartó bizottsága.

Soraink közléséért előre is köszönetet mondva, vagyunk a tek. szerkesztő ur iránti tiszteletünk kifejezése mellett

Debreczen, 1904. augusztus 4.

hazafiúi üdvözléssel

Heynke Oszkár
titkár.

Podolszky Béla,
elnök.

Egyházak és iskolák.

Személyi hírek. Kiss Áron püspök tegnap reggel pár heti tartózkodásra Szatmármegyébe utazott. — Szele György lelkész szabadságáról visszaérkezett s hivatala vezetését újból átvette.

Hamisító diák. Weisz Albert budapesti joghallgatót a vallás és közoktatásügyi miniszter indexhamisításért, az ország összes jogakadémiájából kitiltotta; sőt azt is elhárította hogy esetleg külföldön szerzendő jogi diplomáit sem fogja nostrifikálni. A könnyelműen megtévedett diák méltán megérdemli a szigoruan sújtó ítéletet.

Az isr. hitközségi tagok figyelmébe. Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz u. templomban az istentisztelet továbbabbi rendelkezésig következő időben fog taratni és pedig: Péntek este 7 órakor. szombatn d. e. 9 órakor, d. u. 1/25 órakor. Kőznapiokon reggel 6 órakor és este 7 órakor.

Társas-élet.

Pongrácz piac-utczai papirkereskedésének szép kirakatában művészi kivitelű, nagy emberek és királyok, fejedelmek, császárok vagy hercegek arczképét ábrázoló képes levelező lapok diszelegnek. A képes lapokat G. Heuer u. Kirmse berlini czég készítette. Bennünket közelebről az érdekelhet ebben az egész dologban, hogy királyok és Kossuth arczképe is benne van a sorozatban. De jóleső gyönyörűséggel az tölti el a mi érzésvilágunkat, hogy Kossuth Lajos arczképe alatt csak ez áll: Kossuth. Tehát elég bárhol a világon, hogy a mi szabadságunk aranyászaju apostolatát vezeték nevével mutassák be arczképe alatt az idegen országok közönségének is? Németországban csak a császár arczképe alatt nincs több e két szónál: Wilhelm II. A többi német nagyságok nevéhez hozzá fűzik azt is, hogy kicsoda, micsoda az illető. Királyunk arczképe alá is ezt irtak: Franz Josef, Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn. De Kossuthról nem tartja szükségesnek a német czég, hogy nevéhez bigyesztessen néhány magyarzó szót. Sőt a kereszt nevére sincs szüksége a világnak: Kossuth csak Kossuth mindenütt, ahol művelt emberek élnek és tudják mi az, ha valaki egy egész nemzetet a szolgasorból a szabadság tiszta ege alá vezetett. Mert a mi szabadságunk valóban semmi más és senki más csak mindörökre Kossuth!

A Meszena utczaiban lépkedett Csütörtökön délután riporterünk s érdekes szóvalatásnak volt a kihallgatója. Egyik ház előtt pokróczczal megrakott szekerre lépett fel egy értelmes arczu paraszt legény, hogy indul-

jon valahová a kocsiival. Öreg, galambösz paraszt ember kísérté ki a kapuig a legényt s mielőtt az elindult volna, megszólalt.

— Imre fiam, a kertek alatt szállj le Gombos csász komámnál, mondd meg neki, hogy csináljon nekem vasárnapra egy jó megfapipaszárt. Kifizetem az árát.

A legény mosolyogva válaszolt rá:

— Ugyan mit kinlódik kelmed ilyen pipaszárakkal, mikor a boltban csutorástól olcsóbban és jobbat vehet.

— Már fiam én a bótostól nem veszek pipaszárt, amíg élek. Csak szólj Gombosnak, ő csinál nekem már vagy 40—50 esztendeje pipaszárakat. A dohány se esne jól más fajta szárból.

A legény mosolyogva ütött lovai közét. Megemeltette apjának a kalapját:

— Adjon isten. Szólok Gombosnak. Az öreg meg elégedetten fordult bé a házba.

UJDONSÁGOK.

Óváry Lipót és az öreg honvédek.

Országunk főlevéltárnoka, az ifjui hévvel szónokolni és melegen érző szívvel lelkesedni tudó agg hazafi Óváry Lipót és neje Pessina Clementina urhölgy eljöttek idei emlékünnepejére az 55 évvel ezelőtt vivott debreczeni csatának s megbecsülhetetlen adatokat szolgáltatott Óváry Lipót személyes tapasztalatai nyomán a debreczeni csata egyes epizódjairól.

Az öreg honvédek nagy neven vettek egykori bajtársuknak, kit a jó szerencse és saját nagy szorgalma, képessége irodalmi érdemei magas állásra és kitüntetésekre helyeztek, hogy eljött közibök s velök ünnepelet. A Petőfi dalkör a nagyerdei vígadóban tartott dalestélyen élénk kifejezést is adtak halájuknak, a midőn vacsora után sorakoztak a kitünő vendégpár előtt és elnökük Propper Mór lelkes szavakkal üdvözölte Óváryékat, megköszönvén azon fáradságukat, hogy eljöttek, félbeszakítván nyári üdülésöket, áldozván az elesett névtelen hősök emlékezetének.

Az öreg kis honvéd vadász, ma már országos főlevéltárnok, miniszteri osztálytanácsos, akadémiai tag, az olasz koronarend kommandátora és egyéb külföldi kitüntetések tulajdonosa, meghatva fogott sorra kezét az öreg vitézekkel, kik közül hárman tényleges részt vettek vele együtt a debreczeni 1849. augusztus 2-iki csatában. Neje pedig mosolyogva vette át a debreczeni csatamezőről szedett virágokból kötött eskort, melyet magával is vitt Balatonfüredre, hol a nyár hátralevő részét töltik.

Az öreg honvédek közül Lengyel Imre volt Boeckay-huszárfőhadnagy és Váczy János is megjelentek az estélyen s érdekes visszaemlékezések szövődtek a társalgás folyamán.

Az öngyilkos kefemunkás.

Nem akart katona lenni.

Nagyon elkészerítette Balogh Péter 23 éves kefegyári munkást, hogy az idei sorozáson befogták katonának három esztendőre. Se éjjele, se nappala nem volt azóta.

Nehéz sor is várt a szegény fiatal emberre, mert az ex-lex alatt megházasodott, családi fészket alapított, ahová a gölya is belátogatott rövid idő előtt.

Ez még inkább elkészerítette a szegény fiatal embert, ki kétségbeesetten számol-

Holnap = férf-, fiu- és gyermekruha üzlet.
fog megnyilni Piacz-utca 47. szám alatt Gerő E.

gatta a napokat, amikor neki be kell vonulnia három esztendőre a császár katonájának és meg kell válni ifju nejtől, apró gyermekétől.

Csütörtökön reggel a rendes időben kora reggel még elment a kefégyárba dolgozni, de ott is feltűnt az izgatottsága. Dél előtt 9 órakor felvette a kabátját és kalapját. Azt mondta, rosszul érzi magát, hazamegy.

Haza is ment a csigekerti 1. járás 11. sz. a. lakására. Otthon is azt mondta, hogy beteg. Mikor a szobában magára maradt elővette 6 lövetű forgó pisztolyát és a bal mellbimbó felett a tüdejébe lőtt.

Hozzá tartozói a lövés zajára berobantak, a kezéből kicsavarták a revolvért, amelyet az édes atya a kerítéshez csapott haragjában, úgy hogy az elsült.

Az öngyilkossági kísérlet hírére Fehér Mihály rendőrbiztos jelent meg a helyszínen dr. Hütter Károly orvossal, aki első segélyben részesítette. Az öngyilkosjelölt eszméletlenül van és a rendőrbiztos előtt is kijelentette:

— Inkább meghalok, de katona nem leszek.

Az orvos a súlyosan sérült fiatal embernek, akinek a tüdejét is megsértette a golyó, a legteljesebb nyugalmat ajánlotta. A súlyos beteget a lakásán ápolják. A golyó benne fog maradni a testében, mert a katasztrális való keresés válságos állapotában végzetessé válhatna.

Közös elhatározással a halálba.

Reménytelen szerelem miatt.

Megrázó esetről adott értesítést hajdusámsoni tudósítónk. A reménytelen szerelem két áldozatot követelt, pedig boldog pár lehetett volna belőlök, ha egyesülésöknek útját nem állja a törvény. Az esetről nyert tudósításunk a következő:

Régóta szerette Szecskó János hajdusámsoni 26 éves csendőr a 17 éves Martin Borbálát, de nem vehette feleségül, mert a nősülést nem engedte meg a szabályzat. A szerelmesek hiába keseregtek, vagy el kellett szakadniuk egymástól, vagy... ha az életben nem lehetnek egymáséi, egyesüljenek a halálban.

Bajtársai régóta látták a fiatal, törekvő csendőr bánatát, tudták is, mi rágódik a szíven, de hiába vigasztalták. Mindig az öngyilkosság gondolatával foglalkozott.

Szerdán este jött haza a szolgálatból és mindjárt elment a leányhoz, aki várta. Magával vitte a fegyverét is.

Hajnaltól két lövés hangzott egymásután, amire felriadtak a házbeliek és a leány szobájába rohantak. A leány már halott volt, a csendőr golyója jól talált. A férfi a földön vergődött, de még élt. Orvosért futottak, aki a lányon nem segíthetett, a csendőr sebét azonban bekötözte. A csendőr még él, de életéhez nincs remény.

— **Debreczen nagy kölcsöne és a 48-as párt.** A város 17 millió kölcsönének ügyét tárgyalák csütörtökön este a függetlenségi párt, illetőleg a párt törvényhatósági bizottsági tagjai Márton Imre elnöke alatt. Jelen volt az értekezleten Kovács József polgármester is. Juhász Ignác

ügyvéd, kerületi elnök, azt indítványozta, hogy amíg a város tiszta vagyoni helyzetét a képviselőtestület fel nem deríti és a tanács a város közjvedelmeinek fokozására nem tesz javaslatot, addig halaszszák el a kölcsönfelvételt. Ha konvertálják a régi adósságokat és a város eddigi kötelezettségeinek teljesítésére új kölcsönt vesznek fel, akkor is 7 tagú bizottság kiküldését követeli, a mely a városi anyagi ügyeit alaposan megismerje és a jövedelem fokozására javaslatokat tegyen. A függetlenségi párt mindig a takarékoságot hangoztatta és másfél év alatt, mióta a párt volt elnöke a város élére került, nem hogy hirdettet elvét keresztül vitte volna, hanem az adósságokat megkészszerzeni akarja. (Ezt a szabadelvű párti bizottsági tagok is hangoztatják már. Szerk.)

Juhász Ignác fejtegetéseire dr. Ferenczy Gyula és dr. Bacsó Dezső csatlakoztak. Az értekezleten megjelent bizottsági tagok közül a határozathozatalnál már csak a fele volt jelen, mert egymásután szállingóztak el, mikor látták, hogy az elnök Márton Imre és a polgármester mennyire erőszakoskodnak a 17 millió javaslat mellett.

— **Személyi hírek.** Zilahy Gyula és Komjáthy János szinigazgatók Debreczenben időznek.

— **Dalmy László halála.** Hajdúvármegye székházán gyászlobogó hirdeti Dalmy László vármegyei bizottsági és megyei közigazgatási bizottsági tag halálát. Az elhunyt Debreczen városában lakott állandóan és a legelőkelőbb köröknek köztisztelőben és becsülésben álló tagja volt. Mint balmazújvárosi földbirtokos és nagybérelő sokat foglalkozott a nép bajaival. A társaságokban a jókedélyű aglegényt mindenki szerette. Halálát régi tüdőbaja okozta. Nagy és kiterjedt rokonság gyászolja. A halálesetről az alábbi gyászjelentést vettük:

Fájdalmas szívvel tudatjuk szeretett jó testvérünk, nagybátyánk és sógorunknak méhkeréki Dalmy László földbirtokos, hajdúvármegye törvényhatósági bizottsági tagjának, folyó hó 4-én reggeli 4 órakor, életének 50-ik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. A boldogultnak földi részeit folyó hó 6-án délután 5 órakor, a Szent-Anna-utcza 23. számú háztól, az ev. ref. egyház szertartása szerint, rövid imával fogjuk a Czegléd-utcai temetőben levő családi sírba elhelyezni. Kelt Debreczenben, 1904. augusztus hó 4-én. Testvérei: Dalmy Kálmán, özv. Vargha Ferencné sz. Dalmy Teréz. Unokaöccsei és hugai: Dalmy Tibor feleségével Békessy Bertával és leányukkal, Dalmy Berna, dr. Vargha Elemér, dr. Petzkó Ernőné sz. Vargha Irén, férjével dr. Petzkó Ernővel és gyermekeikkel.

— **Petőfi Sándor eltűnési napja.** Julius 31-dikét állapította meg a magyar nemzeti köztudat és a történelmi kutatások egyező eredménye Petőfi Sándor eltűnése idejéről. Tehát a debreczeni csata előtt két-három nappal történt volna a magyar nemzet egyik legideálisabb alekjának, legnagyobb költőjének nyom nélkül való eltűnése. A rettenetes menydörgést egy cikázó villám előzi meg, melyről csak később tudunk meg valami homályos híradásokat itt Debreczenben. Városunk hazafias lakossága és a Petőfi dalkör 1899-ben az 50 éves forduló alkalmából külön ünnepeit Petőfi em-

lékét, azóta pedig a két nap közelségét tekintve, belefoglalja a rendezőség aug. 2-ikán a Petőfi méltatását is. Így az elmúlt kedden is Melegh Gyula gyönyörű emlékeszédében hatalmas vonásokkal ecsetelte Petőfi életét, hatását és eltűnését. Majd a Petőfi-dalkör nemzeti dalának, a „Talpra magyar”-nak elzengése közben babérkoszorút helyezett a főiskola lépcsőházában levő Petőfi-szobor talapzatára, mely koszoru hármasszínű szalagján ez aranyfelirások ragyogtak: „A harcosok lantjának — a Petőfi dalkör. Debreczen 1904. Julius 31. — Aug. 2.” Így a debreczeniek. De vajjon B. dapesten megemlékezett-e a Petőfi-Társaság e napról?

— **A kollegiumi orvos tanulmányutja.** Dr. Tüdős Kálmán, tanár, ref. kollegiumi orvos külföldi tanulmányutjáról hazatérvén, orvosi gyakorlatát újból megkezdte.

— **Az országos vásár.** Debreczen város mezőrendőrkapitánysága részéről közhírré tétetik, hogy Debreczen szab. kir. város határa az állategészségügyi zárlat alól feloldatván, a folyó évi Nagy Boldogasszonyi országos vásár a következő napokon tartatik meg: augusztus 8-9-én hétfőn, kedden és 10-én szerdán: bőr-, gyapju-, méz-, dió stb., továbbá toll-, iparczikkek, gabona- és terményvásár; augusztus 11-12-én, csütörtök és pénteken: juhvásár; augusztus 13-14-én, szombat, vasárnap: sertésvásár; aug. 14-15-én, vasárnap, hétfőn: lóvásár; augusztus hó 15-16-án, hétfőn, kedden: szarvasmarhavásár.

— **Adomány a Bocskay szobrára.** Bácsbodrogvármegye mult hónapi közgyűlése Bocskay István fejedelem szobrára 50 koronát szavazott meg. Ha minden megye hozzájárul anyagi támogatásával a Bocskay szobra felállításának hazafias eszméjéhez, hamarosan szép összegyűjtött pénz a Bocskayhoz méltó szobor hirdetendő örök dicsőségét a hajdúföldön is.

— **Szegényügyi bizottsági ülés.** A város szegényügyi bizottsága csütörtökön délután 4 órakor tartott ülést Varga Károly tb. tanácsnok elnöke alatt. A folyó ügyeket intézték el.

— **A Faragó Ödön esküvője.** Kedvelt komikusunk, Faragó Ödön tegnap délelőtt 10 órakor kelt egybe Lovassy Károly adóügyi főnök nagyműveltségű bájos mostohaleányával Öberg Jolán kisasszonnyal. A polgári házasságkötésnél Járossy Lajos anyakönyvvezető helyettes fekete díszben működött közre és a funkciót lendületes beszéddel nyitotta meg. Igen szép násznép gyülekezett össze a házasságkötési teremben, köztük Szombathelyi József földbirtokos és Komjáthy János szinigazgató mint tanúk szerepeltek. A fiatal párt Szombathelyi remek magyar fogata seпитette az esküvőre.

— **Megszűnt állathetegségek.** A debreczeni határban megszűntek az állathetegségek, csupán még a város I. és II. állategészségügyi körzetében dül a száj és körömfájás. De ott sem dül már soká, mert pár hét múlva aligha lesz eleven állat is a debreczeni határban.

— **Veszélyes fenyegetés.** A rendőrségen panaszt emelt Garai (Grünbaum) Antal, hogy Blum Lajos paplanos segéd, mióta a szolgálatból elbocsájtotta folyton fenyegeti és utcai botrányokat okoz. A nagytérmetű paplanosság ellen a rendőrség az eljárást megindította.

— **Meghaltak.** Dalmy László ev. ref. 49 éves földbirtokos, Papp Józsefné Böszörményi Sára ev. ref. 42 éves piaci gyümölcsáruló, Horváth Jánosné Turóczy Juliánna ev. ref. 58 éves napszámosnő, Gönczi Károlyné Nagy Etel róm. kath. 86 éves, Lövei Lajos ev. ref. 42 éves igáskocsis, Gyarmati József ev. ref. 62 éves gazdasági cseléd, Várkonyi Károly ev. ref. 13 éves népiskolai tanuló.

— **Sikkasztó debreczeni kereskedő.** Az egész város kereskedő világa nagy érdeklődéssel tárgyalja *Kirschner Frigyes* és *Deutsch Sámuel* gabonakereskedők sikkasztási esetét. Beszélnek arról is, hogy nem egyedül a Strasser és König budapesti cég a káros, hanem mások is. Ez a föltevés alaposnak látszik, mert az egyik károsult, Fisch A. ügyvédje útján, szintén feljelentést tett ellenök. A vád szerint mintegy 20.000 korona erejéig csalta meg őt a két sikkasztó. Mint értesülünk, a két sikkasztó ellen csődöt fognak kérni, vagy pedig vagyonnukra el fogják rendelni a bűnügyi zárlatot. Előreláthatólag a jövő hét közepén, alighanem csütörtökön fogják őket hazahozni. Addig még több becsapott is fog bizonyára jelentkezni, mert a két sikkasztó bőven hagyott hátra adósságokat.

— **Elveszett drágakő.** Csütörtökön délelőtt a kaszinó (Kossuth-utca 1.) kapubejárójánál, kocsijáról leszálló urnó karpereczéből az értékes, rózsaszínű keleti gyögy kihullott. Ugyanakkor egy nő és három férfi jött ki a sörház udvaráról, akik alkalmasint felvették a karpereczből kihulló követ. A becsületes megtaláló, ha lapunk kiadóhivatalában, vagy Mikepérsen *Sinay Gábornak* az elveszett drágakövet átadja, illő jutalomban részesül.

— **Esküvő.** Kaczovszky Gyula, a rokonszenves államvasuti felügyelő, f. hó 20-án, délután 5 órakor köt házasságot Zádor József és neje Dianovsky Anna bájos leányával, Margitkával. Az egyházi kötést a római katolikus templomban tartják meg.

— **Lakásfosztogatás.** Kellemetlen meglepetés érte *Gelberger János* József főherceg-utca 52. sz. a. lakost, aki július 21-étől kezdve Vámospérsen nyaralt és csak most jött haza. Mig ő odajárt, betörő tett látogatást nála, aki álkulcsossal nyitotta ki lakását és 2 dunnát, 2 lepedőt 112 korona értékben ellopott. Alighanem ezt a betörést is a napokban elfogott *Vágó Amália* követte el, aki azonban tagadja.

— **Kimutatás a rendőri bírságokról.** A rendőri bírságpenzek központi kezeléséről szóló egyszerűsítési törvény és belügyi kormányrendelet értelmében Jenei Miklós bűnügyi osztályfőnök a számonkérésék holnapi ülése elé terjeszti a rendőri bírságokról szóló kimutatását. Befolyt eddig 8265 korona 46 fillér, amely a következőképpen oszlott el: az állam pénztárba jutott belőle 2027 korona 81 fillér, Debreczen szegényügyi alapjára 1991 k. 71 fillér, a környékbeli 13 községszegényalapjára 106 korona, a mult évről befolyt részben a város, részben a kerületi betegpénztár alapja javára 1184 korona, a bűnügyi nyomozási alapra kifizetett 684 k. 85 fillér, inezőrendőri alapokra jutott 524 k. 82 fillér, rabélemezésre jutott 308 korona 64 fillér, pénz-em 1448 k. 60 fillér.

— **Tyuklopás.** Az elmúlt éjjel *Bárothy Béla* Varga-utca 20. sz. a. lakó törvényzéki bíró udvaráról 2 tyukot és 1 csibét ismeretlen tettes 6 korona értékben ellopott. A lopást alighanem bemászás útján követte el. Az ismeretlen csibészt nyomozzák.

— **Hirtelen halál.** A csillag-utca 25. sz. a. ház előtt hirtelen összeesett *Pap Józsefné* gyümölcsös kofa, aki a 87. sz. a. lakik. A járókelők segítségére siettek, de már nem segíthettek rajta. Az előhívott dr. *Kiss Gyula* orvos is csak a bekövetkezett halált állapíthatta meg. A 42 éves asszonyt szív-szelhűdés ölte meg.

— **Két panasz.** Két panaszt kaptunk a mai napon. Az egyik arról szól, hogy a forgalmas Miklós-utczán a Falk-ház előtt döglött kutya teteme fekszik napok óta el-takarítatlanul. A másik panasz az, hogy a Szent-Anna-utca legelső házában éppen nem szent életű hölgyek vaptak szállást, akik oly kihívólag viselkednek, hogy sokszor megbotránkoztatják az arrajáró tisztességes elemeket. Mindkét panaszt a bűnügyi osztály erélyes vezetőjének a figyelmébe ajánljuk.

— **Tolonozton.** A rendőrség csütörtökön *Tardy Gábert* és özv. *Tóth Illésné*t, akik foglalkozás nélkül csavarogtak a városban, illetőségi helyükre, Böszörménybe hazatolonozolta.

— **Szerencsétlenül járt kuttisztító.** Súlyos baleset érte csütörtökön *Lucskai János* Kölcsey-utca 6. sz. a. lakó 31 éves kuttisztító munkást, aki *Ötvös Józsefné* házában a kut kuttisztálására vállalkozott. A hét méteres kötélen leereszkedett a kutba és ezen közben a kötélen elszakadván, ő lezuhant a kutba. A jobb karján, jobb lábán és a fején szenvedett súlyos sérüléseket. A kutból szerencsésen kihúzták és a kórházba szállították, ahol súlyos betegen fekszik. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a balesetért terhel-e valakit a felelősség?

— **Elszökött a komédiásokkal.** Wiener Adolf beczkói lakos fogadott és nevelt fia, *German Alajos* elszökött a szülei háztól falusi vándor komédiásokkal. A megijedt apa a rendőrségnél országszerte köröz-teti a megszökött fiut.

x **Fenyőháza** fürdő mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x **Miért vásárol mindenki szivesen Mentze Henrik** újdonságok áruházában (a Piacz- és Szent-Anna-u. sarkán.) Mert ott kivétel nélkül csakis jó minőségű áruk kaphatók; az olcsó szabott ár minden darab árun látható, a vevő közönség pedig igen előzékeny és pontos kiszolgáltatásban részesül.

TÁVIRATOK.

Agyonvert vasutas.

Zala, augusztus 4. Csütörtökön délután a városba jött be *Wlassics Arnold* fiatal vasuti hivatalnok az állomásról. A nép, mely a tüzvészek miatt sok kárt szenvedett és folytonos rettegésben él, rá fogta, hogy ő a gyújtogató és agyonverte. Az egész városban nagy a részvét az ártatlan, jól ismert fiatal hivatalnok halála miatt,

Családirtó oláh.

Temesvár, augusztus 4. Gulyum *Attanáz* chibovai oláh gazda feleségét és két gyermekét agyonlőtte, magát pedig felakasztotta. A családirtásra és öngyilkosságra vetemedett embert felesége feljelentésétől való félelem vezette a szörnyű vérengzéshez, akinek nem régen elárulta, hogy a szeretőjét ő ölte meg, a holttestét meg elásta. A gyermekek és az ember meghalt, az asszonyt felholtan a kórházba szállították.

Az orosz rémuralom áldozata.

Pétervár, augusztus 4. *Nissejewszy* előkelő orvos 18 éves gyönyörű szép leányát kötélen által végzendő halálbüntetésre ítélték s az ítéletet Lissziben végre is hajtották. A szép orosz leány ugyanis, míg az orosz cárnő és sok előkelő orosz hölgy társaságában a megsebesült katonák sebeire a tépést csinálta, a katonáknak könyvet adott át olvasásra, melyben azonban a háboru ellen irt izgató iratokat is rejtett. A gyönyörű leány tehát szintén a háboru áldozata. Az különben már két hónapja történt, de a vizsgálatot eddig nagy titokban tartották és csak most, a kivégzést tudta meg a közönség. A bátor lelkű leány nem árulta el, hogy honnan kapta a háboru ellen izgató nyomtatványokat.

Port-Arthur ostroma.

Pétervár, augusztus 4. A japánok port-arturi ostromát *Stössel* tábornok visszaverte. A japánok 20.000 főnyi veszteséget szenvedtek. (Holnap a tizedrésze fog csak valónak bizonyulni.)

London, augusztus 4. A japánok 3 napos ostrom után az összes külső várakat elfoglalták. A támadást, bár többször visszaverték, folyton megújították. Az oroszok 8 vonattal szállították el a sebesülteket és holtakat.

Elsülyesztett orosz hajó.

Csifu, augusztus 4. A japánok a *Liaojang* folyón járó „*Szirncs*” orosz ágyunaszádót elsülyesztették. A legénység nagy része a vízbe fult, a többit elfogták.

Az előnyomuló japánok.

Tokió, augusztus. A japán csapatok *Hajcsöngöt* megszállották és a *Liajong* felé vezető uton nyomulnak előre, amelyet három oldalról körülfogtak. Az oroszok nagy sietséggel szállítják készleteiket *Mukdenbe*. Az előjelek arra vallanak, hogy az oroszok *Liaojangot* fel fogják adni.

Színház.

A vidéki színházak sorsa.

A pozsonyi színházat *Andorffy Péter*, a szegedi színház volt buffokomikusa nyerte el *Komjáthy Jánossal* szemben — és ezzel a nagyobb vidéki színházak sorsa immár eldőlt. *Komjáthy János* ugyanis pályázat mel-lőzésével továbbra is megkapja a kassai színházat és ezzel már csak a szegedi és a kolozsvári színházak sorsa volna kérdés. Bizonyos azonban már, hogy a szegedi szin-

ház igazgatója újabb hat esztendőre Jano vicz Jenő dr. marad s eként — mivel ő nem pályázik a kolozsvári színházra — annak intendása Bölöny József lesz.

A vidéki színházaknál kennek fogva a jövő év szeptemberétől kezdve a szegedit, a kassait és a temesvár—budait kivéve, új igazgatói lesznek.

Az egyes városok igazgatói most a következők:

Arad. Szendrey Mihály.
Debreczen. Zilahy Gyula.
Kassa. Komjáthy János.
Kolozsvár. Bölöny József intendáns.
Miskolcz. Balla Kálmán.
Nagyvárad. Somogyi Károly.
Pécs. Kevessy Albert.
Pozsony. Andorffy Péter.
Szabadka. Pesti-Ihász Lajos.
Szeged. Janovics Jenő dr.
Temesvár. Krecsányi Ignác.

Az igazgatók között új kettő: Bölöny József intendáns és Andorffy Péter, akik miatt Makó Lajos és Nádassy József estek ki állomásaikból.

Törvénykezés.

A női becsület. Igen érdekes döntést hozott most egy rágalmazási pörben a büntető járásbíró. Köztudomású, hogy a törvény erősen védelmébe veszi a női becsületet és ha valaki ezt megtámadja, a bíróság a törvény rendelkezése szerint feltétlenül büntetésnek mondja ki és elítéli még abban az esetben is, ha a támadás, illetőleg a sérelmes állítás teljesen alapos. Ha például egy nőről azt állítjuk, hogy kikapós és ezt az állításunkat akár harmincz szavahihető tanuval bizonyíthatjuk, a törvény nem engedi meg ez állítás valódiságának bizonyítását, hanem csak képezheti a döntés tárgyát, vajjon a „kikapós” kifejezés becsületsértő-e és használta-e a vádiott? Ha igen, tekintet nélkül az állítás valódiságára, elítéli azt, aki a kifejezést egy nővel szemben használta. Éppen ezért érdekes és figyelemreméltó a büntető járásbíró ezen ítélete s főképpen annak indoklása.

Blaha Sándor irnok ellen rágalmazás, illetőleg becsületsértés miatt följelentette Mayer Ferencz lakatos, mert Blaha több tanu jelenlétében azt állította, hogy neki viszonya volt a Mayer Ferencz nővérel. A panaszos ügyvédje a vádlott szigorú megbüntetését kérte. Hivatkozott egy analog esetre, mikor N. lipótvárosi kereskedő ugyanezt állította egy bőrüzegynök fiatal feleségéről, amiért aztán a büntetőörvényszék föllebbviteli tanácsa két napi fogházra ítélte el a kereskedőt rágalmazás miatt. A pörbeszédek meghallgatása után a járásbíró Blaha Sándort fölmentette a vád alól, mert egészen más elbírálás alá esik, ha nős férfi állít ilyet, vagy nőtlen ember férjes nőről. A konkrét esetben a vádlott nőtlen, fiatal ember, a panaszos huga pedig férjhez adó leány. Abban pedig egy leányra nézve nincs semmi meggyalázó dolog, ha viszonya van egy házasulandó fiatalemberrel. Az ítélet ellen a panaszos föllebbezést jelentett be.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy rendőr naplójából.

János — a tolonczos.

Írta: Laky Imre.

9 [Tilos az utánnyomása.]
A legtöbb utas egyenesen, zavar nélkül halad a bárka felé. Kíváncsian, mosolylyal ajkán mustrálja az érdeklődő közönséget. Öntudatosan, akár a herceggprímás hintó-

jára, lép be a kocsiba, visszatekint s elégedetten int. Legtöbbnek a hágsón tul, az ajtó becsapódásával nem zárul le semmi... de semmi...

A rendőr kordon mögött a kíváncsi tömeg, a fürkésző arcok közt a tolonczos sokszor többet lát, mint a mennyit a legügyesebb rendőri szem megfigyelni képes. Egy jel, egy tekintet, egy semmit mondó mozdulat egész világot jelent a toloncznak.

Ebből megtudja, hogy érdektársai ismerik sorsát s hogy közte s övéi közt nem szakadt meg az érintkezés. Talán már holnap, vagy holnapután egy előtte teljesen ismeretlen hoz számára hirt, értesítést.

Az ilyen aztán otthonosan érzi magát, a mint a tolonczházba érkezik.

Tíz, husz, harmincz nap? Mi az?

Már a szerint, amint tél van, vagy nyár.

Nyáron kellemetlen a harmincz nap. Nyáron minden bokor szállást ad. A főváros környékén sok az illatos szénaboglya. Milyen pompás, puha tanyázás esik azokban. Egy-egy boglya 5—6 jó madárnak ad fészket. Ellenben télen, mikor hideg van, nem egy szidja, átkozza a kapitányt, a mért csak öt napot adott holott huszra is rászolgált.

Ezek után nyilvánvaló, hogy sok embernek a tolonczház nem is olyan retentés, mint a hogy az ördög se olyan fekete talán, a milyennek a piktörök, meg a papok lefestik. Nem is csodálható, ha a tolonczháznak állandó lakói is akadnak. Azaz oly lakók, a kik évente kevesebbet járnak az utcán, mint a mennyit a tolonczházban ülnek.

Akad itt mosónő, ki hetenkint 20—25 koronát kereshetne — ha akarna. Az akaratja rondesen a pálinkás butyik küszöbén török meg. Vannak mesteremberek, mindenik egy-egy zseni, művész a szakmájában, de állattá lesz, a mint a pálinka gőze megüti az orrát. Czipész, szabó, kalapos, kőműves, szakács, asztalos, ezermester, mind-mind, derék, becsületes, megbízható munkás, de csak addig, a míg a tolonczházban van. A mint lejár a büntetés ideje, oda a jó szándék, oda a tisztesség.

Kiszabadulása után dolgozik egy hétig s a mint a zsebében csörög az első kereset, nem néz többé a tisztességes mesterség után, bele kerül a régi társaságba, régi életmódba. Otthona lesz a pálinkás butyik, vigad reggel, délben, este, vigad addig, míg a pénze tart, míg a hitele ki nem merül.

Egy reggel aztán rettenetes kábult fővel ébred fel a kerületi kapitányság börtönének deszka padlóján. Delre kimondják rá a szentenciát s délután döcög vele a zöld kocsin a tolonczház felé.

Ez az állandó tolonczos élete s ő nem érzi, hogy a világ mint forog körülötte, nem érzi hogy milyen gyalázatos módon pazarolta el az isten legdicsőbb adományát: az életet. Csak azt érzi, hogy a napok mindég rövidebbek, az éjék mindég hosszabbak lesznek, hogy lábai alig bírják már el a butyikig, hogy nagyon, nagyon vágya már pihegni. Hosszu, nagyon hosszú ideig szeretne bemenni egy olyan nagy tolonczházba, hol nem érezne semmit, hol nem fájna semmi. Ezeknek előre bocsátása után rátérek tulajdonképeni tárgyamra: János, a tolonczosra.

Igy ismeri őt az egész világ. Azaz a világnak csak az a része, a mely az ő becses személyével érintkezik.

Valamikor volt más neve is, de gúnyneve annyira hozzá tapadt egyéniségéhez, hogy nemcsak ő vallotta jogos tulajdonának, de az ellene irányuló, illetve tetteit megörökítő rendőri jelentés némelyike is a megszokás hatalmánál fogva aként kezdődött.

— János, a tolonczos, ki csak tegnap szabadult a tolonczházból stb. stb.

[Folytatjuk]

Nyilttér.

LUHI ERZSÉBET

ásványvíz

Bereg megyében szikla tövében fakad és minden idegen elemről menten kerül a palacska. Kiváló hatású különösen torok, tüdő és gége, ugyisintén a gyomorbántalmak minden neme ellen.

Kitűnő nyálkaoldószer!

Előkelő orvosok bizonyítványai csodás eredményekről számolnak be.

A Lubi Erzsébet ásványvíz

Kitűnő üdítő ital és borhoz keverve közkedvelt. Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradalmi ásványvizek bérletességénél

Szolyván (Bereg megye.)

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

ÓVÓNÓ

kerestetik pusztára református uri családdhoz, egy 5 éves leány és 2 éves fiu mellé.

Kivánatos némi gyakorlat, a gyerekekkel való ügyes banni tudás. Sympatikus külső és modor. Feltétlen intelligencia.

Az állás mielőbb elfoglalandó.

Fizetés egy óra egyelőre 20 korona, ha az illető beválik egyezés szerint és teljes ellátás.

Czim a kiadóhivatalban.

Barnum & Bailey

hetes szépség csoportja is Töröktől Kun-féle Matild szépitő szereket használ, mert a Matild arczkenőcs krém a legjobb az összes hirdetett szépitők között, leveszik ezek a legvastagabb szeplőt, májfoltot vagy bármilyen más bőrcsunyaságot az arczról, a szerárát minden csürés csavarás nélkül visszahozza a czim: KUN gyógyszerész párisi laboratorie cosmetique „Matilde” magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapest.) Debreczeni raktár: Tóth Béla gyógyszerertárában.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy saját termésű **székelyhidi boraim** árusításával saját házamban levő

Köröskényi Antal

fűszer-, bor-, és csemege kereskedőt biztam meg, ahol tisztán kezelve hordó és liter számra a legjutányosabb árban kapható.

Azonkívül árusítja a Győrffy Aladár ur borait és több más faj borokat 24 krtól feljebb.

Tóth Sándor

bortermelő

Hunyadi-utca 26. szám.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Képes levelező-lapokat áruló kereskedők gyelmébe! A Komáromi féle csödhöz eltarozott nagy számú és nagy választékú képes levelező lapok — helyi érdekek — feltűnő olcsó áron lesznek kaphatók. Előzetes megrendeléseket a Kossuth utca 6. szám alatti üzlethelyiségben már most is elfogad a **tömeggondnok**.

Egy jó karban levő zongora jutányosan eladó. Baross-utca 10.

Külön bejáratu, csinosan butorozott szoba egy vagy két ur részére kiadó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Építkezésből kimaradt 2 pár vasajtó olcsón eladó Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Rákóczi- és Kuruczokról című füzet 20 fillér szállított arban kapható a kiadóhivatalban.

A néhai Kálmán Józsefné hagyatékához tartozó Méliusz-tér 14. szám alatti levő házas-telek ondódi 7. hold, 1589 öl földjével, Szepesen 115 hold 793 öl tanya épületes szántóföld, végre a város alatt levő 4 hold 1229 öl bellegelő föld szabad kézből eladó. Értekezhetni Hüvelyes-utca 11. sz. alatt Erdei Mihály végrendeleti végrehajtóval.

Elveszett a hadházi-ut, Hajnal-utca és diószegi-ut vonalon 1 drb zsák csepűvel s 350 kg. mázsálására való vas mérleg sulyok. Megtaláló illő jutalomban részesül József kir. herceg-utca 48. sz.

Elköltözés miatt eladó 4 szoba és konyha, finom alig használt berendezése. Czim a kiadóban.

Két szép, teljesen új íróasztal olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó birtok és szeszgyár. Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hectoliter termelés és hectoliterenként 10 korona refactióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel eladó. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

24 kr. 1 liter saját termésű sámsoni kerti bor Király Imre vendéglőjében Rákóczy-utca 16.

Tanuló felvétetik lakatos és diszmű fényező iparosnál Debreczen, Piac-utca 83.

19 köblös szántóföld tanyával együtt eladó vagy bérbe kiadó az Újfalón. 7 nyilas szőlő a Nagymartinkán szakaszonként is eladó. Értekezhetni Pacsirta-utca 47. sz. a.

Eladó vegyes kereskedés, forgalmas, vasúti és dohánybeváltó hivatalhoz vezető fő-utczán örökáron, telek és mellék épületekkel Hajdu-Dorogon. Értekezhetni Barna Mihály kereskedővel Hajdu-Dorogon 874. sz. alatt.

A volt Vadász Emil féle szőlő telep 600 négyszögölös, parcelláinkint eladó. Értekezhetni Szediák Józseffel az Átkosföldi szőlő telepen. Telefon szám 192.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Piac-utca 66-ik szám alatt levő**

könyvnyomdát és papírüzletemet

már e folyó évi augusztus hó elején

Piac-utca 12. Stenczinger házba

helyezem át. Megköszönve az eddig irántam tanusított szives pártfogást, kérem ezt új és modernül berendezett nagyobb helyiségemben továbbra is.

Kiváló tisztelettel

HOROVITZ ZSIGMOND.

Piac-utca 66. sz. a. levő bolthelyiség kiadó.

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben naponta nyitva.

Ugyanott mindenféle

gyógyfürdők

előállíttatnak.

Fenyőháza.

A m. kir. kincstár tulajdonát képező **viszgyógyintézet klimatikus gyógyhely és nyaralótelep**, 10 percre nyire fekszik a Kassa-Oderbergi va. ut hasonnevű állomásától, a Vág jobb partján, a Kárpátok «Fátra» nevű hegycsoportjának alján, 450 m. nyire a tenger színe felett. A telepnek a modern hydrotherapia kívánalmainak megfelelően berendezett, **dr. Saád Ander** kincstári orvos vezetése alatt álló **viszgyógyintézet**, öt kincstári szállodája, fényes ét-, gyógy-, zene- és játszótérmei, kávéházi helyiségek és tágas verandái vannak. Az összes helyiségekben villamos világítás. Az épületek mind vízvezetékekkel, az egész telep vízzel öblített szennyvízcsatorna hálózattal van ellátva. A telep északról magas hegyek által védett fekvése miatt enyhe éghajlatu, levegője a körülötte elterülő, nagykiterjedésű fenyvesek által tisztítva pormentes és ózondus. A telepről minden irányban jól gondozott kocsis- és gyalogséftautak vezetnek, összesen 22 km. terjedelemmel. Több lawn-tennis és croquet-pálya áll a közönség rendelkezésére; megtekintésre érdemes a 22 km. hosszú villamos erdei vasút és az új villamoserőre berendezett műfűrészek.

Az idény május hó 15-től október 31-ig terjed, a szállodák azonban, valamint a helyben levő postai távirdahivatal egész éven át nyitva vannak.

Az előkelő kényelemmel berendezett **szobák** ára a fődény alatt [jul. és aug. hó] 2-6 korona. Teljes ellátás [pensio] még pedig reggeli, ebéd, öt tál étel s vacsora két tál étel 4 kor. 60 fill. [Egyszerűbb] ellátás 3 kor. Tablethote öt fogással személyenként 2 kor. 60 fill., külön asztalnál terítve 3 kor.

Az elő és utódény alatt a szobák ára legalább 7 napig tartózkodó vendégek számára 50%-al olcsóbb. Ugyanezkor teljes ellátás 2 koronától fölfelé kapható.

A telepen 22 magánvilla van, melyek egyné melyikében családi lakások konyhával is bérelhetők. Nyaraló-teleket olcsó árért a m. kir. kincstár ad el. Prospektust küld, felvilágosításokkal szívesen szolgál.

Jáhn Nándor,
kincstári bérli.

!! Méreg nélküli mázoló festék !!

Ólommergezés elleni védelem!

„LITHOPONE“

az egyedüli pótszer a mérges, veszélyes ólom festékekhez; a munkást a rettenetes ólombetegségtől megóvjá, a munkaadónak pedig megtartá a személyzetet egészségben és munkakedvben és épen olyan **szép és tartós** mázolást eredményez mint az ólom-festék. **Olcsóbb** mint minden mázoló festék és bármilyen fedő színben szállítható.

Különlegességek: **hidszürke** mázolásra kész
gépvrös megtörve.

Festékek a vasiparnak.

Kapható az állam minden festéküzletében.

Védjegy

Kérjünk hordókat kizárólag bevezetett védjeggyel és czégbélyegzővel.

Védjegy



Lithopone- und chemische Fabrik: Kasern bei Salzburg.

Bureau: Wien, I. Wallnerstrasse Nr. 11.

Konyári Sóstó fürdő

megnyit május hó 1-én.

Gyógyítja a körvély kórt s annak következményeit, u. m. csontszűt, csontvelőlob, összezsugorodott izület stb. mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle borbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső dagana-tokat, különösen női és férfi bajokra legkitűnőbb hatásu.

Fürdő orvos: **Dr. Móricz Ernő** pocsaji tb. járás orvos.

Kifogástalan tiszta fürdők, jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok személyes felügyeletünk alatt allanak) és a mi fő, mélyen szállított árak mellett, rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi, Debreczen—N.-Létai vonalon. Posta és távirda állomás helyben. Minden vonat érkezésnél kocsik allanak rendelkezésre.

Tisztelettel

a Konyári Sóstó fürdő
igazgatósága.